

בשבת ה־15 למשחקי הליגות הראשונות בכדורגל, לא היה המצב בליגה הלאומית ובליגה הראשונה ברור יותר מאשר בשבת בה התלו המשחקים. בליגה הלאומית נאבקו על האליפות שלוש קבוצות הצמרת, מכבי תל־אביב, הפועל פתח־תקוה ומכבי חיפה. כשהבדלי נקודות זעירים מבדילים ביניהן. תשע הקבוצות שאחריהן גם הן לא היו בטוחות במקומותיהן, כשרק חמש נקודות מבדילות בין המקום הרביעי לאחרון שבטלה. בשבעת המשחקים, שעדיין נותרו עד סיום הליגה, יכולה כל קבוצה באופן תיאורטי, לבעוט את עצמה מאחד המקומות האחרונים לאחד הראשונים.

לקבוצת הכדורגל של ליגה א' לא היו מאושרות יותר. כמעט ואין לצפות מראש אפילו את תוצאות משחקי קבוצות הצמרת נגד קבוצות התחתית. אולם ישנם מספר משחקים, הן בליגה הלאומית והן בליגה א', אשר תוצאותיהם כן ידועות מראש. אך הן יודעים הם יחידו סגולה, שומרי סוד. כי הקבוצות ביניהן האגודות השונות הפכו כבר מתופעה ארעית למהנה קבוע.

הפתעות מסוג מסויים. למודות נסיון השנה שעברה, בה הסתיימו הקבוצות על מגרשי הכדורגל בשערוריות שהכריחו את ההתאחדות לכדורגל להעניש קלות את התקבוצות המוכרות והקבוצות משחקים, ידעו אגודות הכדורגל להסוות השנה את תעלולי המכש והממכר. כשהפועל מחנה־יהודה, מי המועמדות האליפות בליגה א', יוצאת בתיקו נגד הפועל רחובות, מהמועמדות לירידה; או כשמכבי יפו מפסידה לבית־ר תל־אביב, מאחורונות טבלת הליגה הלאומית, בתוצאה 3:0, מוגדרת התופעה כהפתעה בלבד.

הפתעות יכולות להתרחש בכל משחק. אולם בשבתות הבאות יפסכו הפתעות מסוג זה לתופעה רגילה, ובסופו של דבר תפוצה רוצנה השערוריות לחוץ, תעמדה בפעם נוספת בסמך שאלה גדול לא מוסריותו של הכדורגל הישראלי.

מניס

מספר 9 מנצח

תכניה מפוארת ורבת־רושם חולקה חינוך בין הקהל המועט, שבא השבוע לחזות ב־פתיחת תחרות הטניס בין גבחרת ישראל, לבין שני שחקנים צרפתים צעירים, ש־נצרכה במגרש מכבי ליד קולנוע אוריון בתל־אביב.

הצופים שידעו על השתתפות שחקנים צר־פתיים בלבד, התפלאו לראות כי המגרש מוקף בדגלי שבע מדינות. הסבירו המארגנים: "הדגל האמריקאי הוא מפני שנרשם לתחרות תייר מאמריקה..."

בתכניה היה מפורט הרכבה של הגבחרת הישראלית. לפי פירוט זה, כלל ההרכב אר־בעה שחקנים. אך כבר ביום השני לתחרות נזכה הקהל לראות, שהקבוצה הורכבה רק משני שחקנים: אלעזר דוידמן, אלוף ישראל, ואריה אבידן, סגנו.

הסביר אחד ממארגני התחרות, בהצטדקות מעושה, כאשר נשאל על השינוי: "חשבנו שלאחר שני ימי תחרות, כשהאופוס שלנו משחקים, תהיה התוצאה שלתש־אפס לטו־בתנו. או היינו יכולים ללכת גם לצעירים אפשרות לשחק פעם משחק בינלאומי, ב־סיבוב השני נגד הצרפתים..."

אך כבר יומיים לאחר תחילת התחרויות, נבחר שהיתה זו טעות מרה מאוד. הקבוצה הישראלית נוצחה בקלות על־ידי שני הצר־פתיים, העומדים בדירוג של ארצם במקומות התשיעי וה־15.

ההכרעה קיוימה. הצרפתים, למרות שסבלו מהחום הרב, לא הראו מישחק מיוחד, אם כי היה זה משחק נעים לעין.

בלט בין השניים פרנסיס ניס. פרנסיס גבה־הקומה ובעל מטרותק אמריקאית קצרה, הת־רגו על שהמשחקים התחילו בשעות הצהריים החמות, ביקש את המארגנים להתחיל מאוחר יותר. "ומה יהיה אם המשחק יוכרע בקושי, ויהיה צורך להאריך אותו, ישחקו בחושך?" ענו לו המארגנים.

פרנסיס, הרקיסה מספר תשע של צרפת, התרגו כמו כוכב: "אני מבטיח לכם שאותי אף אחד לא ינצח, אפילו לא במערכה אתה", השיב בכעס.

הוא צדק. למרות שחברו לקבוצה כריס־טיאן וירון נוצח בשני משחקים, לא הפסידו פרנסיס אפילו משחק אחד. הבוא את הניצחון לקבוצתו, לאחר נצחון במישחק ה־זוגות.

לידה בערו המדורות

ירח מלא וגדול האיר את הצוק הענק, השתקף במי ים המלח השקטים, ולהבות טמנות האירו פנים מאובקים ורג־ליים יחפות ומיובלות. מסביב למדורות בק־עו קולות שירה. גנות סרקו צמותיהן ה־שטופות גרגרי חול, ושרו. בנים השתרעו על האבנים, נעצו עינים במדורה ושרו.

דפנה לעדן, בת 14 וחצי, ישבה ליד מדורת החברה מנתניה. היא השקיסה על שאר ה־מדורות הפזורות בשטח, שם ישבו חברי סניפים אחרים של תנועתה, המכבי־הצעיר, שיצאו למסע. "יהיה משעמם אם לא יקרה משהו", פלטה לתברתה. החברה נצעה בה מבט מזור, כאילו אמרה: "מה נקרא אצלך יקרה משהו?" ודפנה ראתה צורך להסביר: "בשנה שעברה, מספרים, היתה חוויה, יצאו לטיול. באמצע תקף אותם גשם חזק, הדרך הפכה בוצית והחברה כמעט ושקעה בבוץ. הם היו צריכים להספיק את המסע. הלאי שיקרה גם לנו משהו..."

דפנה לא ידעה בדיוק מה היא רוצה ש־יקרה. היא היתה נערה תל־אביבית רגילה בעלת צמה ארוכה ועבה, שבילתה את חדשי השנה בבית־הספר התיכון עירוני ד, בו היא לומדת בכתה החמישית. דפנה משוגעת ל־טיולים. עוד בבית־הספר העממי, בכתה ו־או ז', הצטרפה לאגודת צעירים חובבי חי, הלומדים יחדיו להכיר את טבע הארץ, נופה, חיותיה וצמחייתה. כמעט כל שבת היתה יוצאת לטיול. אולם אלה היו טיולים קצרים, של חצי יום או יום. בדרום לא היתה דפנה עוד כלל, לא באילת ולא בסדום.

כאשר שמעה על הטיול הארצי של ה־מכבי־הצעיר לסדום, למצדה ולסביבה, מיהרה להירשם. היא היתה היחידה מסניפה, סניף המכבי־הצעיר בצפון תל־אביב, אשר יכלה לצאת. העדר חבריה־לסניף לא הפריע לה כלל, היא היתה בחברתם העליונה של הנתי־בייתים.

"את עיפפה?" שאלה דפנה את שכנתה, ומבלי לחכות לתשובה, הוסיפה: "אני לא עיפפה בכלל. חשבתי שהעליה למצדה זה משהו נורא. איפוא? עשיתי את זה כמו כלום..."

ירחיבש במצדה

במרחק מטרים ספורים מהתלחקה מדורת סניף רחובות. תריסר בחורים חסונים וכמה נערות צעירות ורכות יותר החליפו קציצות זה על חשבון זה. "מה תהיה הסיסמה למחר?" שאל יוסי נחמני. בשני ימי המסע הראשונים סבבה סיסמת המסע היומית סביב דמותו של משה אידל־שטיין רחבי־הגרם, וישראל־הנהנה האר־צית של המכבי־הצעיר ומפקד הטיול.

ביום הראשון, בו עשה המסע את הדרך מתל־אביב לסדום, עלה למצדה, ירד ממנה ונגח למרגלותיה, היתה הסיסמה: "מכבי בעיר, מכבי בכפר / מכבי הופך את משה לעכבר". ביום השני, בו הלך המסע דרך ואדי סיאל לעין־גדי, ביקר במעיינות ובוואדי ערוגות, וחזר ללון למרגלות המצדה ללא כל עיפות מיוחדת, היתה הסיסמה: "מכבי בעיר, מכבי בכפר / מכבי הופך את משה לפרפר". מה תהיה הסיסמה ביום המחר?

במרכז קבוצת סניף רחובות ישב עמיר בראודה. עמיר בן 26, ליד ותושב גדרה, הוא כיום מרכז סניף. הוא ישב והבטי בתניכיו, ניסה לראות אם גוף המצדה ה־ביע בהם את אורחם הרשמים שהטביע בו. הוא היה כאן לפני קום המדינה, בשנת 1947. מאז התאחד במקום. החליט כי בכל הזדמנויות שתהיה לו יחזור אליו. היו לו 15 הזדמנויות, ובכל פעם חזר. אחת מהן היתה מיד אחר נשואיו. בתלמידיה, שם היה עמיר תקופת מה חבר משק, אחרי שירותו הצבאי בנח"ל, נשא לו אשה. את ירח הדבש החליט הווג לבלות באיוור המצדה.

כיום עוסק עמיר, אב לילדה, בחקלאות בגדרה ובחברת סניף המכבי־הצעיר ברחובות. האנשים נראו עייפים. עמיר ידע כי למחרת מחכה להם דרך די קשה. יהיה עליהם להשכים טרם שחר, לצעוד עד הצהריים כדי להגיע בדרך הצוקים מהמצדה לעין בוקק.

שם ימתנו להם המכוניות שויבילו אותם הביתה. מעגלים בהירים סביב לירח בישרו כי יהיה חם מחר. עמיר פקד לכבות את המדורה; החברה התכרבלו בשמיכות ושכבו לישון.

אט־אט כבו כל המדורות. כמה שומרים הסתובבו מזוינים בין הגושים הכהים ה־שרועים על הארץ. המסע ישן; מסע רגיל של חניכי תנועת נוער ישראלית, אחד מ־רבים הממלאים את שבילי המדבר בעונת האביב.

איציק הסייר מוביל

עים קרני השמש הראשונות, ש־ונשכרו על פני משטח ים המלח, העירו השומרים את חבריהם. הם קיפלו את ה־שמיכות, ארוזו את התרמילים, שתו כוס תה חם והסתדרו במסדר. למרות שעת הבוקר המוקדמת כבר הורגש חום בלתי־רגיל.

מישהו. אולם קולות השירה של הצועדים החרישו אותו. כל 45 דקות היה המסע נעצר בצלע גבעה, האנשים היו יושבים ל־פוש, לוגמים מעט מים.

"לא כדאי לשתות, לא כדאי לשתות", אמרה דפנה לעדן לעצמה. היא סקרה את סוליות נעליה שהתבלו, אולם לא פתחה את ממתיה: "אם לא שותים אז לא צמאים, כדאי לשמור את המים לזמן שאהיה צמאה", שיננה לעצמה.

עמיר בראודה צעד בראש אנשיו. כשנעצרו לחניה, שאל אותו יוסי נחמני: "אולי מאר־גנים איזה טיול פרטיזני קטן בזמן המנוחה?" כי גם קודם לכן, בימי המסע הראשונים, אירגן עמיר כמה טיורים פרטיזניים. כי שביקרו החברה על המצדה, ביום הראשון, והתפעלו ממראותיה, ירד עמיר לכוון אל אר־מזן הורדוס. ביום השני, כשהחברה הלכו לואדי ערוגות, לקח עמיר קבוצת גברים, יצא לסיור עד למקורות מעין גדי, בקרבת

כשהמים היו בשפע

מצב־רוח טוב, באחת מחניות המסע, בימיו הראשונים. כשהמים היו בשפע היה תיאבון לאכול, וגם תיאבון לביצוע מעשי קונדס כהרסת הנערה משמאל או רדיפה אחר מזכרות.

הגבול. אך הפעם לא היה זמן לטיולים פרטיים.

אחרי שתי שעות הליכה הגיעה מלוגת ההולכים עד להר יהונתן, ליד הגיא הלבן. משם המשיכה בקצב מהיר, כדי להגיע לפני שעות הצהריים החמות.

האם הקוקו בסדר?"

שעה חריפה כבר 10 לפני הצהריים, ארבע שעות לאחר שעת היציאה, כאשר הרגיש עמיר בראודה הרגשה לא נוחה. הוא מעולם לא היה בדרך הזאת, אולם חושו הטבעי אמר לו שמהו לא בסדר בהליכה הזאת. במקום שהיו צריכים להזרים לפי חשבוננו, המשיכו ללכת מערבה. "אני בסת טועה", אמר עמיר לעצמה, "אפשר לסמוך על איציק. הוא חזק ויש לו יותר זמן ל־טיולים כאן מאשר לי. כדאי לשתוק ולא לבלבל את הסייר." איציק המשיך לצעוד בדרך המובילה לראש זוהר.

רק במנוחה הבאה, כשהחברה חיפשו מס־תור מהשמש הלוהטת בצל כמה שיחי ער־בה, גמעו כמה טיפות והשאירו במימיות מים לדרך שתמשך עד הצהריים, הודיע עמיר: "משהו מגרד לי בקורקבן."

איציק היה תשוש. השרב היה כבד. באותו יום ראשון, בשבוע שלפני פסח, היתה גם צעידה לאורך שפת הים התיכון מעייפת ומיגעית. בעלויות הקשות נזל לאחת הבנות דם מהאף. הם נמצאו באחד הואדיות המר־בילים אל ים המלח. איציק היה בטוח שזה תואיר בו צריכה להמצא הדרך. מדריכים

"למלא את המימיות", סקדו המדריכים, "היום נעשה חתיכת דרך..."

"מי שמרגיש את עצמו חלש או עייף ש־יעלה על המכוניות", פקד מפקד המסע. מתוך כשבעים משתתפים יצאו 22 מחוץ לשורות. היו אלה מספר חניכים שהרגישו ברע, כמה נערות שצורפו למסע, וילד בן 10, בנו של אחד ממשתתפי המסע הבוגרים, שבשני הימים הראשונים צעד עם כל השאר.

אתה חושב שתוכל ללכת אתנו? ושאל יצחק סונויו בן 13, מרמתים, אביו של אחד החניכים. "מה השאלה?" התרעם האב, "אל תעליבו אותי..."

הגוסעים במכוניות נטלו את התרמילים, מסרו את מימיותיהם המלאות לצועדים, ו־המסע יצא לדרך. "בשעה אחת נגיע לעין בוקק, נאכל ארוחת צהרים, נעלה למכוניות וניסע הביתה", הבטיח משה אידלשטיין.

איציק הסייר צעד בראש. חבוש כובע סמבל ולבוש מכנסי צנחנים, הסמין איציק את המפה בכיסו. לא היה לו צורך בה. איציק המלבסי, פלאח כמלוא מובן המלה, מאלה המעדיפים לצעוד יחפים מאשר ב־נעליים, היה בסביבה עשורת פעמים, הכיר את הדרך כמו כף ידו. למרות שההליכה ממצדה לעין־בוקק אינה מהמקובלות ביותר, אך היא נדירה. יש ללכת בדרך המובילה דרומית־מערבית לראס וזוירה, היא ראש זר־הר, ובמקום מסוים לפנות דרומה, לשביל המוליך עד אום בארק, היא עין־בוקק. איציק הוביל בקצב מהיר.

השמש התרוממה ועלתה, ועמה עלו גם מידות החום. "יהיה חמסין היום", פסק